

Tiistai 5. heinäkuuta 2022

SUOSITUKSET

EUROOPAN PARLAMENTTI

P9_TA(2022)0275

Neuvottelut EU:n ja Interpolin välisestä yhteistyösopimuksesta**Euroopan parlamentin suositus 5. heinäkuuta 2022 neuvostolle ja komissiolle neuvotteluista Euroopan unionin ja Kansainvälisen rikospoliisijärjestön (I.C.P.O – INTERPOL) välisestä yhteistyösopimuksesta (2022/2025(INI))**

(2023/C 47/23)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 218 artiklan,
- ottaa huomioon SEUT-sopimuksen ja erityisesti sen 16 artiklan, 82 artiklan 1 kohdan ja 87 artiklan 2 kohdan,
- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan, jäljempänä ”perusoikeuskirja”, ja erityisesti sen 7, 8, 47 ja 52 artiklan,
- ottaa huomioon luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta 27. huhtikuuta 2016 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus) ⁽¹⁾,
- ottaa huomioon luonnollisten henkilöiden suojelusta toimivaltaisten viranomaisten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä rikosten ennalta estämistä, tutkimista, paljastamista tai rikoksiin liittyviä syytetoimia tai rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanoa varten sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja neuvoston puitepäätöksen 2008/977/YOS kumoamisesta 27. huhtikuuta 2016 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/680 ⁽²⁾ (direktiivi lainvalvontatarkoituksessa käsiteltävien henkilötietojen suojasta),
- ottaa huomioon luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 23. lokakuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1725 ⁽³⁾ (EU:n tietosuoja-asetus) ja erityisesti sen 42 artiklan 1 kohdan,
- ottaa huomioon Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirastosta (Europol) sekä neuvoston päätösten 2009/371/YOS, 2009/934/YOS, 2009/935/YOS, 2009/936/YOS ja 2009/968/YOS korvaamisesta ja kumoamisesta 11. toukokuuta 2016 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/794 ⁽⁴⁾,
- ottaa huomioon eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta sekä asetusten (EU) N:o 1052/2013 ja (EU) 2016/1624 kumoamisesta 13. marraskuuta 2019 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/1896 ⁽⁵⁾,
- ottaa huomioon tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) perustamisesta 12. lokakuuta 2017 annetun neuvoston asetuksen (EU) 2017/1939 ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1.⁽²⁾ EUVL L 119, 4.5.2016, s. 89.⁽³⁾ EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39.⁽⁴⁾ EUVL L 135, 24.5.2016, s. 53.⁽⁵⁾ EUVL L 295, 14.11.2019, s. 1.⁽⁶⁾ EUVL L 283, 31.10.2017, s. 1.

Tiistai 5. heinäkuuta 2022

- ottaa huomioon Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön virastosta (Eurojust) 14. marraskuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1727 ⁽⁷⁾,
 - ottaa huomioon 25. toukokuuta 2021 annetun Euroopan tietosuojavaltuutetun lausunnon 8/2021 suosituksesta neuvoston päätökseksi luvan antamisesta aloittaa neuvottelut EU:n ja Interpolin välisestä yhteistyösopimuksesta,
 - ottaa huomioon kansalaisoikeuksien sekä perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden politiikkayksikön helmikuussa 2022 tekemän tutkimuksen ”Ensuring the rights of EU citizens against politically motivated Red Notices”, joka koskee EU:n kansalaisten oikeuksien suojaamista poliittisesti motivoituilta kansainvälisiltä etsintäkuulutusilta,
 - ottaa huomioon tietojenkäsittelyä koskevat Interpolin säännöt,
 - ottaa huomioon Euroopan neuvoston parlamentaarisen yleiskokouksen päätöslauselman 2161 (2017) Interpolin järjestelmän väärinkäytöstä ja tiukempien oikeudellisten takeiden tarpeesta ja päätöslauselman 2315 (2019) Interpolin uudistamisesta ja luovutusmenettelyistä sekä luottamuksen rakentamisesta torjumalla väärinkäytöksiä,
 - ottaa huomioon kehyksen vahvistamisesta rajoja ja viisumipolitiikkaa koskevien EU:n tietojärjestelmien yhteentoimivuudelle ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 767/2008, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1726 ja (EU) 2018/1861 sekä neuvoston päätösten 2004/512/EY ja 2008/633/YOS muuttamisesta 20. toukokuuta 2019 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/817 ⁽⁸⁾,
 - ottaa huomioon kehyksen vahvistamisesta poliisiyhteistyötä ja oikeudellista yhteistyötä sekä turvapaikka- ja muuttoliikeasioita koskevien EU:n tietojärjestelmien yhteentoimivuudelle ja asetusten (EU) 2018/1726, (EU) 2018/1862 ja (EU) 2019/816 muuttamisesta 20. toukokuuta 2019 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/818 ⁽⁹⁾,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 114 artiklan 4 kohdan ja 54 artiklan,
 - ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan lausunnon,
 - ottaa huomioon kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan mietinnön (A9-0200/2022),
- A. ottaa huomioon, että nykyajan terrorismi ja vakava ja järjestäytynyt rikollisuus ovat dynaamisia, monimutkaisia, innovatiivisia, maailmanlaajuisia, liikkuvia ja usein valtioiden rajat ylittäviä ilmiöitä, jotka edellyttävät määrätietoisia toimia ja tehokkaampaa ja koordinoitumpaa EU:n yhteistyötä kansainvälisten lainvalvontaviranomaisten ja -elinten, kuten Kansainvälisen rikospoliisijärjestön (Interpol), kanssa; ottaa huomioon, että komission vuoden 2020 EU:n turvallisuusunionistrategiassa jäsenvaltioita kehoitetaan tiivistämään monenvälistä yhteistyötä ja EU:n ja Interpolin välistä koordinaatiota, sillä tämä on yhteistyön ja tietojenvaihdon tehostamiselle erityisen tärkeää; ottaa huomioon, että 17. joulukuuta 2020 annetussa parlamentin päätöslauselmassa EU:n turvallisuusunionistrategiasta ⁽¹⁰⁾ korostetaan tarvetta vahvistaa jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä ja parantaa koordinaatiota EU:n tasolla kaikkien toimijoiden välillä;
- B. toteaa, että perusoikeuksia täysimääräisesti kunnioittava tehokas kansainvälinen yhteistyö on tehokkaan lainvalvonnan ja oikeudellisen yhteistyön keskeinen osatekijä, erityisesti jos kyse on rikostyypeistä, joihin liittyy henkilötietojen käsittelyä ja jakamista; toteaa, että henkilötietojen käsittelyn laillisuutta säännellään unionin tietosuojasäännöillä ja että sitä sovelletaan myös keskeisten kumppaneiden kanssa tehtäviin kahdensivisiin sopimuksiin, joilla on suuri merkitys, kun hankitaan tietoja ja mahdollisia todisteita EU:n ulkopuolelta;
- C. ottaa huomioon, että Interpol on maailman suurin kansainvälinen rikospoliisijärjestö ja että sillä on tärkeä rooli kaikkialla maailmassa; toteaa, että Interpol perustuu hallitustenväliseen yhteistyöhön; ottaa huomioon, että neuvosto antoi joulukuussa 2021 komissiolle valtuudet aloittaa neuvottelut EU:n puolesta vuoden 2022 loppuun mennessä tehtävästä kansainvälisestä sopimuksesta, jolla pyritään vahvistamaan yhteistyötä Interpolin kanssa, mukaan lukien

⁽⁷⁾ EUVL L 295, 21.11.2018, s. 138.

⁽⁸⁾ EUVL L 135, 22.5.2019, s. 27.

⁽⁹⁾ EUVL L 135, 22.5.2019, s. 85.

⁽¹⁰⁾ EUVL C 445, 29.10.2021, s. 140.

Tiistai 5. heinäkuuta 2022

pääsy Interpolin tietokantoihin sekä operatiivisen yhteistyön vahvistaminen; pitää ensiarvoisen tärkeänä varmistaa, että lopullisessa sopimuksessa otetaan käyttöön vankat toimenpiteet, joilla taataan henkilötietojen käsittelyä koskevien periaatteiden noudattaminen, sellaisina kuin ne on vahvistettu unionin tietosuojasäännöstössä, sekä tällaisen yhteistyön kautta saatujen henkilötietojen oikeellisuus ja joilla varmistetaan, että kaikessa tulevassa yhteistyössä ja henkilötietojen vaihdossa kunnioitetaan perusoikeuksia, mukaan lukien oikeus tietosuojaan ja yksityisyyteen;

- D. ottaa huomioon, että EU ja Interpol ovat jo pitkään tehneet yhteistyötä monilla lainvalvontaan liittyvillä aloilla EU:n toimintapoliittisen syklin operatiivisen täytäntönnäpönnän kautta (EMPACT, Euroopan monialainen rikosuhkien torjuntafoorumi) ja tukemalla jäsenvaltioiden toimia yhteistyössä EU:n virastojen, kuten EU:n lainvalvontayhteistyöviraston (Europol), Euroopan raja- ja merivartiostalon (Frontex), EU:n lainvalvontakoulutusviraston, Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskuksen sekä vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisen tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaavan EU:n viraston, kanssa sopimusten tai työjärjestelyjen pohjalta; ottaa huomioon, että Europol ja Interpol allekirjoittivat 5. marraskuuta 2001 operatiivisen sopimuksen, jota seurasi yhteisymmärryspöytäkirja, joka mahdollisti henkilötietojen siirron näiden järjestöjen yhteishenkilöiden kautta; ottaa huomioon, että Frontex allekirjoitti 27. toukokuuta 2009 Interpolin kanssa yhteistyösopimuksen, jolla perustetaan yhteistyökehys, jonka tavoitteena on helpottaa rajat ylittävän rikollisuuden ehkäisemistä, havaitsemista ja torjuntaa ja parantaa rajaturvallisuutta laittoman maahanmuuton, ihmiskuljetuksen ja ihmiskaupan torjumiseksi;
- E. ottaa huomioon, että yksittäisillä EU:n jäsenvaltioilla on Interpolin jäsenenä suora pääsy Interpolin 19 tietokantaan, jotka sisältävät mahdollisesti arvokkaita tietoja henkilöistä, varastetusta omaisuudesta, aseista ja uhkista; ottaa huomioon, että näissä tietokannoissa olevissa miljoonissa tietueissa on tietoja, jotka voivat suoraan auttaa torjumaan vakavaa ja järjestäytyneitä rikollisuutta ja terrorismia; ottaa huomioon, että Frontexilla, Eurojustilla ja EPPolla ei tällä hetkellä ole toimeksiantojensa mukaisesti pääsyä näihin tietokantoihin suoraan eikä osuma / ei osumaa -periaatteella, koska Interpolin kanssa ei ole tehty tätä tarkoitusta varten sopimusta, jota edellytetään tietojen käsittelyä koskevien Interpolin sääntöjen mukaisesti;
- F. katsoo, että EU:n ja Interpolin nykyinen yhteistyö on jo tiivistä terrorismin torjunnan alalla; katsoo, että sitä olisi tehostettava ja laajennettava uusille aloille; katsoo, että menettelyjä olisi parannettava, nopeutettava ja sujuvoitettava, jotta voidaan vastata useisiin välttämättömiin operatiivisiin tarpeisiin ja siten helpottaa nopeaa pääsyä tietoihin, jotka liittyvät vakavaan ja järjestäytyneeseen rikollisuuteen ja terrorismiin, ja jotta pannaan täytäntöön unionin voimassa olevat säädökset;
- G. ottaa huomioon, että EU on Interpolin suurin rahoittaja ja että varat osoitetaan pääasiassa tiedonvaihtoon lainvalvonnan alalla mutta ne kattavat myös rajavalvontayhteistyön ja valmiuksien kehittämistoimet sekä terrorismin ja vakavan rikollisuuden eri osa-alueita koskevat hankkeet ja ohjelmat; katsoo, että tämä antaa EU:lle tärkeän roolin Interpolin toiminnan ja erityisesti sen avoimuuden ja vastuuvollisuuden parantamisessa;
- H. katsoo, että uudella sopimuksella olisi luotava nykyaikaiset ja johdonmukaiset puitteet EU:n virastojen yhteistyölle Interpolin kanssa jo olemassa olevien yhteistyömuotojen pohjalta; katsoo, että sopimuksessa olisi noudatettava perusoikeuskirjan yleisiä vaatimuksia, sovellettavaa unionin tietosuojasäännöstöä eli EU:n tietosuojadirektiiviä ja lainvalvontatarkoituksessa käsiteltävien henkilötietojen suojasta annettua direktiiviä, EU:n elinten ja virastojen ja tietojärjestelmien perustamista koskevissa perussäädöksissä vahvistettuja erityisiä tietosuojavaatimuksia ja suojatoimia sekä EU:n tuomioistuimen asiaankuuluvaa oikeuskäytäntöä ja perusoikeuksia koskevia normeja;
- I. katsoo, että uuden sopimuksen olisi oltava operatiivisten tarpeiden mukainen, kun otetaan huomioon viimeaikainen kehitys terrorismin ja rajatylittävän, kansainvälisen, vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa; katsoo, että sopimus tarjoaa oikeusperustan operatiivisten tietojen, myös henkilötietojen, vaihdolle ja unionin elinten ja virastojen pääsille Interpolin asiaankuuluviin tietokantoihin toimeksiantojensa mukaisesti edellyttäen, että sopimus on oikeudellisesti sitova ja täytäntönnäpönnäkelpoinen kaikkiin sopimuksen osapuoliin nähden ja että se sisältää kaikki tarvittavat tietosuojatakeet;

Tiistai 5. heinäkuuta 2022

- J. ottaa huomioon, että komission suosituksesta ei ole tehty perusoikeuksia koskevaa vaikutustenarviointia;
- K. ottaa huomioon, että oikeus- ja sisäasioiden alaa koskevien EU:n tietojärjestelmien yhteentoimivuutta koskevan unionin oikeudellisen kehyksen hyväksyminen toukokuussa 2019 johti EU:n ja Interpolin välisiin alustaviin keskusteluihin tarpeesta tehdä yhteistyösopimus; ottaa huomioon, että EU:ssa on tällä hetkellä käytössä kehittynyt ja jaettu datainfrastruktuuri poliisiyhteistyötä ja oikeudellista yhteistyötä, turvapaikka- ja maahanmuuttoasioita sekä raja- ja viisumiasioita varten; ottaa huomioon, että tämä infrastruktuuri sekä sen muodostavat tietojärjestelmät ja EU:n tietokannat mahdollistavat rajoitetun ja tiukasti säännellyn tietojen jakamisen kolmansien maiden tai kansainvälisten järjestöjen kanssa;
- L. ottaa huomioon, että uudella sopimuksella olisi säänneltävä Interpolin ja Europolin, EPPOn, Eurojustin ja Frontexin välistä yhteistyötä ja annettava näille elimille, virastoille ja jäsenvaltioille eurooppalaisen hakuportaalin (ESP) kautta suora pääsy kahteen Interpolin tietokantaan – varastettujen ja kadonneiden matkustusasiakirjojen SLTD-tietokantaan ja kuulutuksiin liitettyjen matkustusasiakirjojen TDAWN-tietokantaan – sellaisissa tarkoituksissa, jotka liittyvät tiiviisti niille perussäädöksissä annettujen tehtävien suorittamiseen, noudattaen EU:n tietosuojavaatimuksia ja kunnioittaen täysin perusoikeuksia;
- M. toteaa, että Interpolin perussäännön mukaan Interpolilla on velvollisuus olla avustamatta jäseniä, jotka rikkovat kansainvälistä ihmisoikeuslainsäädäntöä;
- N. ottaa huomioon, että valtiolliset, kansainväliset ja valtioista riippumattomat järjestöt raportoivat edelleen, että jotkin jäsenet käyttävät väärin Interpolin etsintäkuulutus- ja tiedotejärjestelmää poliittisten vastustajien, kansallisten ihmisoikeuksien puolustajien, asianajajien, kansalaisyhteiskunnan aktivistien ja toimittajien vainoamiseksi kansainvälisten ihmisoikeusnormien ja Interpolin omien sääntöjen vastaisesti; ottaa huomioon, että komission ja kansalaisyhteiskunnan järjestöjen raporttien mukaan Interpol on uudistanut ja vahvistanut kansainvälisten etsintäkuulutusten tarkasteluprosesseja sekä tukijärjestelmiään jäsenvaltioiden kansallisille keskuksille, uudistanut sen valitusmekanismien täytäntöönpanoa valvovan henkilötietojen käsittelyn valvontakomitean kokoonpanoa ja toimintaa, nimittänyt tietosuojavastaavan ja pannut täytäntöön koulutus- ja tiedonjako-ohjelman; ottaa huomioon, että näistä uudistuksista huolimatta Interpol-järjestelmän mahdolliset perusoikeuksiin vaikuttavat väärinkäytökset ovat edelleen vakavia huolenaiheita, sillä viimeaikaisissa raporteissa painotetaan edelleen, että on lisättävä oikeudellisia takeita, parannettava avoimuutta ja tehostettava uudistusten täytäntöönpanoa; ottaa huomioon, että kansainvälisiä etsintäkuulutuksia ja tiedotteita koskevien tietojen päivitysmekanismiin liittyy huomattavia haasteita, sillä etsintäkuulutukset ja tiedotteet ovat toisinaan edelleen voimassa kansallisissa tietokannoissa, vaikka Interpolin pääsihteeristö on päivittänyt ja poistanut ne; toteaa, että sekä kirjalliset lähteet että valtiollisten ja valtioista riippumattomien järjestöjen haastattelut viittaavat siihen, että Interpolin tarkastusprosessi on edelleen epäohdonmukainen;
- O. ottaa huomioon, että Interpolin perussäännön 3 artiklassa kielletään kaikki poliittinen, sotilaallinen, uskonnollinen tai rotuun liittyvä väliintulo tai toiminta; toteaa, että viime vuosina monissa Interpolin jäsenvaltioissa on silti havaittu väärinkäytöksiä useissa korkean profiilin tapauksissa; ottaa huomioon, että poliittisesti motivoituja luovutuksia käynnistetään usein antamalla Interpolin kautta perusteeton kansainvälinen etsintäkuulutus tai etsintäkuulutettua koskeva tiedote; ottaa huomioon, että Interpol antaa niukasti tietoa siitä, miten se tarkastelee kansainvälisiä etsintäkuulutuksia, mitkä ovat sen hallinnolliset valmiudet suorittaa tarkasteluja ja mitkä ovat tarkastelujen tulokset, ja katsoo, että tämän seurauksena saatavilla ei ole avoimesti tietoa siitä, miten Interpol pyrkii torjumaan tehokkaasti poliittisesti motivoituja kansainvälisiä etsintäkuulutuksia; ottaa huomioon, että jäsenvaltioilla ja muilla kansainvälisillä järjestöillä on vain vähän tietoa siitä, miten kansainvälisiä etsintäkuulutuksia ja tiedotteita käsitellään yleisesti; toteaa, ettei saatavilla ole tietoa siitä, mitkä maat tekevät etsintäkuulutuksia koskevia pyyntöjä, kuinka monta pyyntöä hyväksytään ja kuinka monta hylätään, mitkä ovat hylkäysperusteet, mitkä maat onnistuvat paremmin ja mitkä huonommin saamaan pyyntönsä hyväksytyiksi tai minkä maiden pyyntöjä hylätään usein ja miten nämä käytännöt ovat kehittyneet ajan mittaan; katsoo, että tämän vuoksi on mahdotonta arvioida Interpolin pääsihteeristön noudattaman tarkastusprosessin laatua, kansallisten keskustusten työtä tai maiden esittämien pyyntöjen laatua;
- P. ottaa huomioon, että parlamentti ilmaisi 16. syyskuuta 2021 antamassaan päätöslauselmassa ihmisoikeuksien puolustajan Ahmed Mansoorin tapauksesta Yhdistyneissä arabiemiirikunnissa⁽¹⁾ syvän huolensa Yhdistyneiden arabiemiirikuntien sisäministeriön ylitarkastajan, kenraalimajuri Ahmed Nasser Al Raisin ehdokkuudesta ja nimityksestä Interpolin puheenjohtajaksi, ja kehotti Interpolin yleiskokouksen jäseniä ja erityisesti EU:n jäsenvaltioita tarkastelemaan asianmukaisesti häntä kohtaan esitettyjä väitteitä ihmisoikeusloukkauksista; ottaa huomioon, että Ranskassa aloitettiin 11. toukokuuta 2022 Interpolin puheenjohtajaa vastaan esitettyjä kidutusväitteitä koskeva tutkinta;

⁽¹⁾ EUVL C 117, 11.3.2022, s. 109.

Tiistai 5. heinäkuuta 2022

- Q. ottaa huomioon, että Euroopan unionin ja Interpolin välisen yhteistyön perustana on luottamus Interpolin järjestelmiin ja sisäisiin menettelyihin; toteaa, että luottamus Interpolin kansainvälisiä etsintäkuulutuksia ja tiedotteita koskevaan järjestelmään perustuu siihen, että ongelmat niiden maiden kanssa, jotka pyrkivät käyttämään Interpolin järjestelmiä väärin poliittisiin tarkoituksiin ja sortotarkoituksiin, ennaltaehkäistään ja niihin puututaan nopeasti; toteaa, että Interpolin on varmistettava, että sen järjestelmien kautta sisäisesti käsiteltävien henkilötietojen osalta noudetaan ihmisoikeuksia ja oikeusvaltioperiaatetta;
- R. ottaa huomioon, että monet autoritaariset maat ovat edelleen Interpolin jäseniä; toteaa, että viime vuosina autoritaariset hallinnot ovat onnistuneet käyttämään poliittisesti väärin kansainvälisten etsintäkuulutusten ja tiedotteiden järjestelmää ja ne ovat vainonneet henkilöitä myös lainkäyttöalueensa ulkopuolella ja rajoittaneet heidän elämänsä ja perusoikeuksiaan todellisilla, käytännöllisillä ja haitallisilla rajoituksilla;
- S. ottaa huomioon, että Venäjän hyökkäys Ukrainaan on välitön uhka kansainväliselle lainvalvontayhteistyölle ja Venäjän jatkuva pääsy Interpolin tietokantoihin uhkaa EU:n ja Interpolin välisen yhteistyön luotettavuutta; ottaa huomioon, että Venäjä antaa erittäin monia etsintäkuulutuksia ja tiedotteita maailmanlaajuisesti ja että se antaa suurimman osan poliittisesti motivoituista kansainvälisistä etsintäkuulutuksista, joissa on kyse myös EU:n kansalaisista, kuten liettualaisista tuomareista, syyttäjistä ja tutkijoista, jotka tutkivat Vilnan tapahtumia 13. tammikuuta 1991; ottaa huomioon, että Venäjän lisäksi myös muut maat ovat käyttäneet kansainvälisten etsintäkuulutusten järjestelmää kansalaisiaan vastaan poliittisista syistä;
1. muistuttaa, että lainvalvontayhteistyön alaa koskevan unionin politiikan on perustuttava EU:n arvoihin, perusoikeuksiin ja tietosuojasäännöstöön, erityisesti EU:n tietosuoja-asetukseen ja direktiiviin lainvalvontatarkoituksessa käsiteltävien henkilötietojen suojasta, ja että niillä taataan tarpeellisuuden, suhteellisuuden ja laillisuuden periaatteiden noudattaminen sekä varmistetaan vastuuvellisuus ja oikeussuojakeinot, ja katsoo, että samalla on taattava erityisesti heikoimmassa asemassa olevien ihmisten tehokas suoja; muistuttaa lisäksi, että näiden oikeuksien ja periaatteiden, myös yksityisyyttä ja henkilötietojen suojaa koskevan oikeuden, olisi oltava keskeisellä sijalla kehitettäessä oikeuden ja turvallisuuden alan digitalisointia ja luotaessa kehystä yhteentoimivuudelle; korostaa, että näiden periaatteiden olisi oltava keskeisellä sijalla EU:n ja Interpolin yhteistyösopimusta koskevissa neuvotteluissa;
 2. korostaa, että Interpolin kanssa tehtävän sopimuksen on ehdottomasti perustuttava perusoikeuskirjan, unionin tietosuojasäännösten sekä asiaankuuluvien EU:n virastojen, elinten ja laaja-alaisen tietojärjestelmien perustamista sekä niiden toimeksiantoja koskeviin perussäädöksiin kodifioitujen erityisten tietosuojavaatimusten ja suojatoimien täysimääräiseen noudattamiseen; korostaa siksi, että neuvoston päätöksen suunnitellun sopimuksen mahdollisesta tekemisestä olisi perustuttava myös SEUT-sopimuksen 16 artiklaan;
 3. panee merkille, että komissio ei tehnyt perusoikeuksiin liittyvää vaikutustenarviointia kunkin suunnitellun toimenpiteen tarpeellisuudesta ja oikeasuhteisuudesta eikä siitä, onko kaikki suunnitellut toimenpiteet mahdollista toteuttaa oikeudellisesti yhden ainoan kattavan sopimuksen puitteissa, ennen kuin se antoi suosituksen neuvoston päätökseksi luvan antamisesta aloittaa neuvottelut Euroopan unionin ja Interpolin välisestä yhteistyösopimuksesta;
 4. suositaa, että komissio noudattaa neuvoston käyttämää erottelua lainvalvonnan, rikosasioissa tehtävän oikeudellisen yhteistyön ja rajavalvonnan alalla (osana rajaturvallisuutta) välillä;
 5. suositaa, että komissio varmistaa pääsyn Interpolin eri tietokantoihin EU:n eri elinten ja virastojen toimeksiannoissa vahvistettujen tarpeiden ja niiden toimivallan laajuuden perusteella; muistuttaa, että Interpolin tietokantojen miljoonissa tietueissa on tietoja, joista voi olla apua rikollisuuden torjunnassa; muistuttaa kuitenkin, että tietokantojen sisältämien tietojen tarkkuuteen, luotettavuuteen ja alkuperään liittyy hyvin dokumentoituja ongelmia, joihin olisi puututtava;
 6. korostaa, että komission olisi varmistettava EU:n jäsenvaltioiden ja EU:n elinten ja virastojen valvottu pääsy Interpolin tietokantoihin ja että sen olisi myös varmistettava tarvittavat konkreettiset, erityiset ja tehokkaat suojatoimet ja takeet kullekin suunniteltuun sopimukseen sisältyvälle yhteistyötyypille, jotta varmistetaan EU:n tietosuojasäännösten, unionin elinten, virastojen ja EU:n laaja-alaisen tietojärjestelmien oikeusperustoissa vahvistettujen erityisten suojatoimien ja

Tiistai 5. heinäkuuta 2022

tietosuojavaatimusten sekä perusoikeuksien täysimääräinen noudattaminen; korostaa, että kun on kyse valvotusta pääsystä tietokantoihin, sopimuksessa olisi noudatettava vähintään yhteentoimivuusasetuksissa⁽¹²⁾, EU:n matkustustieto- ja -lupajärjestelmää (ETIAS) koskevassa asetuksessa⁽¹³⁾ ja asetuksessa (EU) 2016/794 jo säädettyjä suojatoimia;

7. suosittelee, että komissio neuvottelee Interpolin kanssa vaatimuksista, jotka koskevat Interpolin tietokantojen tietojen laadun ja todennettavuuden korkeita normeja sekä tietolähteiden avoimuutta;

8. odottaa, että neuvottelujen aikana toimitaan erityisen tarkkaavaisesti, koska eri tietokantoihin sisältyvät henkilötiedot ovat arkaluonteisia ja koska Interpolin jäsenenä on useita kolmansia maita, jotka eivät tarjoa riittävää tietosuojan tasoa ja jotka eivät ole tehneet operatiivisten henkilötietojen vaihdon mahdollistavaa SEUT-sopimuksen 218 artiklan mukaista kansainvälistä sopimusta EU:n kanssa;

9. kehottaa, että komissio ottaa käyttöön tarpeelliset vankat suojatoimet ja takeet, jotka ovat tarpeen EU:n tietosuojavaatimusten ja perusoikeuksien noudattamisen takaamiseksi, jotta Frontexiin ja EU:n jäsenvaltioihin perustettu EU:n matkustustieto- ja -lupajärjestelmän (ETIAS) keskusyksikkö voi päästä Interpolin SLTD- ja TDawn-tietokantoihin ESP:n kautta ja jotta voidaan panna tehokkaasti täytäntöön viisumitietojärjestelmää (VIS) koskeva asetus⁽¹⁴⁾, sellaisena kuin se on myöhemmin muutettuna, jotta EU:n jäsenvaltiot voivat päästä Interpolin SLTD- ja TDawn-tietokantoihin ESP:n kautta tarkastellessaan viisumi- tai oleskelulupia koskevia hakemuksia; painottaa, että osumatapauksissa tietoja ei saa jakaa Interpolin tai Interpolin tietokannassa olevien tietojen omistajan kanssa, ja muistuttaa, että ETIAS- ja VIS-järjestelmiä koskevien asetusten mukaisesti näissä kahdessa järjestelmässä tietoja ei tarkisteta vertaamalla niitä Interpolin tietokantoihin ennen kuin asiasta on sovittu ja se on käytännössä taattu;

10. suositaa, että suunnitellussa sopimuksessa suositellaan selkeästi, millä EU:n elimillä ja virastoilla pitäisi olla käyttöoikeuksia mihinkin Interpolin tietokantoihin ja mitä erityistehtäviään ja tarkoituksia varten; katsoo, että suunnitellun sopimuksen ei pitäisi velvoittaa EU:n virastoja tekemään yhteistyötä Interpolin kanssa sen enempää kuin asiaa koskevassa unionin lainsäädännössä jo säädetään;

Tietosuoja, henkilötietojen käsittely ja säilyttäminen, oikeussuojakeinot

11. kehottaa komissiota varmistamaan, että sopimus on EU:n tietosuojasäännösten mukainen ja että sillä suojellaan yksilöiden perusoikeuksia ja -vapauksia takaamalla tämän sopimuksen nojalla käsiteltävien henkilötietojen suojan taso, joka vastaa olennaisilta osin EU:n primaari- ja sekundaarilainsäädäntöä; korostaa, että suunniteltu yhteistyösopimus ei saisi heikentää luonnollisten henkilöiden perusoikeuksia ja -vapauksia eikä etenään heidän oikeuttaan tietosuojaan ja yksityisyyteen ja että sen olisi tarjottava tehokkaat oikeussuojakeinot näiden oikeuksien mahdollisen rikkomisen johdosta;

12. painottaa, että sopimuksessa olisi varmistettava, että henkilötietojen siirto on asianmukaista, olennaista ja rajoittuu siihen, mikä on tarpeen, ja on oikeassa suhteessa siihen tarkoitukseen nähden, jota varten ne siirretään, unionin tietosuojasäännösten mukaisesti; korostaa lisäksi, että sopimuksessa olisi määrättävä mahdollisuudesta ottaa käyttöön pääsyn tai käytön rajoituksia, muun muassa rajoitus, joka koskee tietojen edelleen siirtämistä, tai tietojen poistamisesta siirtohetkellä; korostaa myös, että rekisteröityjen täytäntöönpanokelpoiset ja tehokkaat oikeudet on turvattava;

13. pitää tarpeellisenä vaatia, että tarkoitukset, joita varten tietoja voidaan siirtää, olisi esitettävä selkeästi sopimuksessa ja että kaikenlainen alkuperäisen tarkoituksen kanssa yhteensopimaton tietojen käsittely olisi kiellettävä; katsoo, että sopimuksessa on ilmoitettava selvästi, että päätökset, jotka perustuvat yksinomaan henkilötietojen automaattiseen käsittelyyn ilman ihmisen osallistumista, eivät ole sallittuja;

⁽¹²⁾ Asetus (EU) 2019/817 ja asetus (EU) 2019/818.

⁽¹³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1240, annettu 12. syyskuuta 2018, Euroopan matkustustieto- ja -lupajärjestelmän (ETIAS) perustamisesta ja asetusten (EU) N:o 1077/2011, (EU) N:o 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/1624 ja (EU) 2017/2226 muuttamisesta (EUVL L 236, 19.9.2018, s. 1).

⁽¹⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 767/2008, annettu 9. heinäkuuta 2008, viisumitietojärjestelmästä (VIS) ja lyhytaikaista oleskelua varten myönnettäviä viisumeja koskevasta jäsenvaltioiden välisestä tietojenvaihdosta (EUVL L 218, 13.8.2008, s. 60).

Tiistai 5. heinäkuuta 2022

14. korostaa, että suunnitellussa sopimuksessa olisi määriteltävä selkeästi menettelyt, jotka koskevat Interpolin velvollisuutta ilmoittaa henkilötietojen tietoturvaloukkauksesta, sekä kuvaus vähimmäistiedoista, jotka on toimitettava tietoturvaloukkauksesta ilmoitettaessa; kehottaa komissiota varmistamaan sopimuksessa, että Interpol ilmoittaa henkilötietojen tietoturvaloukkauksesta asianomaisille EU:n virastoille ja jäsenvaltioiden viranomaisille, myös kansallisille tietosuojaviranomaisille, ilman aiheetonta viivytystä ja mahdollisuuksien mukaan 72 tunnin kuluessa;
15. suosittaa, että tutkittujen tietojen valvontaa suorittaa yksi tai useampi riippumaton tietosuojasta vastaava elin, jolla on tehokkaat tutkinta- ja toimintavaltuudet sekä valtuudet käsitellä yksilöiden valituksia, jotka koskevat heidän henkilötietojensa käyttöä;
16. suosittaa, että komissio takaa, että Interpol säilyttää tietoja ainoastaan niin kauan kuin se on tarpeen siihen tarkoitukseen, jota varten ne on siirretty; odottaa tässä yhteydessä, että sopimuksessa vahvistetaan selkeät ja erityiset säännöt, jotka koskevat henkilötietojen säilyttämistä, säilytyksen rajoittaminen mukaan luettuna, ja tietojen uudelleentarkastelua, oikaisemista ja poistamista;
17. kehottaa komission varmistamaan tehokkaat ja täytäntöönpanokelpoiset oikeudet hallinnollisiin ja oikeudellisiin muutoksenhakukeinoihin ja tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin kaikille rekisteröidyille ja että tällä tarkoitetaan jokaista, jonka henkilötietoja käsitellään tämän sopimuksen nojalla;
18. korostaa, että sopimuksessa selvennetään nimenomaisesti, ettei Interpolilla ole suoraa tai epäsuoraa vastavuoroista pääsyä EU:n tietokantoihin;

Yhteentoimivuus

19. korostaa, että lainvalvontayhteistyö ja tietojenvaihto ovat tärkeitä välineitä rikollisuuden ja terrorismin torjunnassa ja oikeuden tavoittelussa, mutta niiden on oltava kohdennettuja ja niihin on sovellettava ennalta määriteltyjä asianmukaisia suojatoimia ja tarkastuksia; korostaa, että niiden olisi vastattava perusoikeuksiin liittyviin haasteisiin erityisesti parantamalla tietojen laatua, lieventämällä painotuksia, havaitsemalla virheitä ja välttämällä kaikenlaista syrjintää päätöksentekoprosessissa;
20. suosittaa, että kiinnitetään erityistä huomiota perusoikeuksiin liittyviin haasteisiin, riittävien lieventävien toimenpiteiden ja syrjimättömyyteen liittyvien menettelyiden tarpeellisuuteen sekä parempaan tietojen laatuun ja suojaan, jotta voidaan luoda sellaiset kehykset EU:n ja Interpolin tietojärjestelmien välisen tehostetun yhteyden tulevalle kehittämiselle poliisiyhteistyön ja oikeudellisen yhteistyön, turvapaikka- ja muuttoliikeasioiden sekä yhdenmetyt rajaturvallisuuden ja viisumiasioiden aloilla, joilla tarjotaan keskeiset lainsäädäntöpuitteet EU:n digitaalisen infrastruktuurin nykyiselle ja tulevalle kehitykselle;
21. suosittaa henkilötietoihin pääsystä ja tietojen jakamisesta EU:n eri järjestelmissä ja tietokannoissa annettujen sääntöjen vuoksi, että Interpolin kanssa tehtävän tulevan yhteistyösopimuksen ehtoissa olisi säädettävä suojatoimista ja takeista, joita tarvitaan, jotta jäsenvaltioille ja asiaankuuluville EU:n virastoille tarjotaan tehtäviensä hoitamiseksi valvottu pääsy Interpolin tietokantoihin ESP:n kautta käyttöoikeuksiansa ja tällaista pääsyä koskevan EU:n tai kansallisen lainsäädännön mukaisesti, noudattaen täysimääräisesti EU:n tietosuojavaatimuksia ja perusoikeuksia;
22. muistuttaa, että Interpolin tietokannoissa on suuri määrä tietoja kolmansien maiden kansalaisten matkustusasiakirjoista ja että näiden tietokantojen käytöllä voitaisiin minimoida tietojen puute, lisätä osumien määrää ja siten parantaa ETIAS-järjestelmän ja tarkistetun viisumitietojärjestelmää koskevan asetuksen operatiivisia tuloksia; korostaa, että Interpolin kanssa tehtävän yhteistyösopimuksen olisi tarjottava tarvittava oikeusperusta, mukaan lukien tietosuojatakeet, ja mahdollistettava eurooppalaisen hakuportaalin suora yhteys Interpolin tietokantoihin; korostaa, että yhteistyösopimuksessa olisi siksi myös määrättävä mahdollisuudesta perustaa eurooppalaisen hakuportaalin ja ETIAS-järjestelmän suojatut yhteydet Interpolin tietotekniseen infrastruktuuriin, jotta mahdollistetaan pääsy Interpolin tietokantoihin;
23. korostaa, että EU:n tämänhetkisten puitteiden mukaan uudessa sopimuksessa olisi varmistettava, että kaikki yhteentoimivuuden avulla Interpolin SLTD- ja TDAWN-tietokantoihin ESP:n kautta tehdyt automaattiset haut olisi suoritettava siten, että Interpolin kuulutuksen omistajavaltiolle ei paljasteta mitään tietoa;

Tiistai 5. heinäkuuta 2022

Tietojen siirto ja edelleen siirtämiset

24. muistuttaa, että unionin tietosuojasäännösten mukaan henkilötietojen siirto kolmansiin maihin ja kansainvälisille järjestöille on sallittua vain, jos näiden tietojen vastaanottajat pystyvät takaamaan unionin tietosuojan tason kanssa olennaisilta osin vastaavan henkilötietojen suojan; korostaa tässä yhteydessä, että koska Interpolista ei ole tehty tietosuojan riittävyttä koskevaa päätöstä, sopimuksen olisi muodostettava oikeusperusta henkilötietojen siirtämiselle Interpolille edellyttäen, että se on oikeudellisesti sitova ja täytäntöönpanokelpoinen kaikkiin sopimuksen osapuoliin nähden ja että se sisältää asianmukaiset tietosuojatakeet;

25. painottaa, että rotua tai etnistä alkuperää, poliittisia mielipiteitä, uskonnollista tai filosofista vakaumusta taikka ammattiliittoon kuulumista ilmentävien henkilötietojen sekä geneettisten tietojen, luonnollisen henkilön yksiselitteiseen tunnistamiseen tarkoitettujen biometrinen tietojen ja henkilön terveyteen ja seksuaaliseen käyttäytymiseen tai sukupuoliseen suuntautumiseen liittyvien tietojen siirtämisen pitäisi olla sallittua ainoastaan poikkeustapauksissa ja jos se on tarpeellista ja oikeasuhteista yksittäistapauksessa sopimuksen piiriin kuuluvien rikosten ehkäisyä tai torjuntaa varten; korostaa, että sopimuksessa on määrättävä asianmukaisista suojatoimista, joilla torjutaan erityisiin tietoryhmiin kuuluvien tietojen käsittelyyn liittyviä erityisriskejä erityisesti alaikäisten ja rikosten uhrien osalta;

26. suosittaa, että henkilötietojen edelleen siirtämistä koskevien poikkeusten soveltaminen rajoitetaan EU:n tietosuojasetuksen V luvussa tarkoitettuihin tapauksiin; painottaa, että asianomaisten EU:n virastojen tai elinten perustamisesta annettujen asetusten mukaisia erityisvaatimuksia on noudatettava täysimääräisesti, mukaan lukien Europolin ja EPPOn operatiivisten tietojen siirtoa koskevat erityissäännökset;

27. suosittaa, että sopimuksella varmistetaan, että henkilötietojen siirtämisen on kuuluttava luottamuksellisuusvelvoitteiden piiriin ja että ne ovat välttämättömiä ja oikeasuhteisia sopimuksessa määriteltyjen tarkoitusten eli rikosten ennalta ehkäisemisen, tutkimisen, paljastamisen tai rikoksiin liittyvien syytetoimien, yleiseen turvallisuuteen kohdistuvilta uhkilta suojaamisen ja ulkorajojen suojelun kannalta;

28. suosittaa, että sopimuksessa määrätään nimenomaisesti, että EU:n Interpolille siirtämiä henkilötietoja ei käytetä kuolemanrangaistuksen tai minkään julman ja epäinhimillisen kohtelun pyytämiseen, langentamiseen tai täytäntöönpanemiseen ja että henkilötietoja ei siirretä, jos on olemassa riski, että niitä käytetään tällaiseen tarkoitukseen;

Kansainväliset etsintäkuulutukset ja tiedotteet

29. korostaa tulevaa yhteistyötä silmällä pitäen, että viimeaikaisista uudistuksista huolimatta sekä yksilötasolla että organisaation tasolla Interpolissa haasteita aiheuttavat läpinäkyvyys ja vastuuvollisuus sekä sen etsintäkuulutus- ja tiedotejärjestelmien toimintaa koskevien saatavilla olevien tilastotietojen puute; kehottaa siksi komissiota varmistamaan Interpolin sitoumuksen ja takeet siihen, että se kehittää edelleen tarvittavia rakenteita ja sääntöjä sekä konkreettisia välineitä, jotka mahdollistavat pyyntöjen, uudelleentarkastelujen, haasteiden, oikaisujen ja poistojen johdonmukaisen ja avoimen käsittelyn;

30. kehottaa komissiota neuvottelemaan tiukasta vaatimuksesta, jonka mukaan Interpol parantaa kansainvälisiä etsintäkuulutuksia ja tiedotteita koskevan tarkastelujärjestelmänsä läpinäkyvyyttä ja erityisesti sen etsintäkuulutuksia ja tiedotteita käsittelevän työryhmän roolia ja työtä; kehottaa komissiota hyödyntämään Interpolin kanssa käytäviä neuvotteluja ja pyytämään Interpolia toteuttamaan, päivittämään ja asettamaan saataville kansainvälisten etsintäkuulutusten ja tiedotteiden oikeudellista käsittelyä varten menettelyllisiä ja konkreettisia välineitä, joilla varmistetaan pyyntöjen, uudelleentarkastelujen, haasteiden, oikaisujen ja poistojen johdonmukainen ja avoin käsittely;

31. suosittelee, että tehokkuuden ja avoimuuden parantamiseksi julkaistaan vuosittain tilastotietoja kansainvälisten etsintäkuulutusten ja tiedotteiden käsittelystä, mukaan lukien tiedot etsintäkuulutusten määrästä, alkuperämaasta, rikosluokasta, epäämisen syyistä tai perusteluista ja seuraamusten käytöstä väärinkäytöstapauksissa; kehottaa komissiota varmistamaan, että kaikkien jäsenvaltioiden osalta kerätään tilastotietoja siitä, miten EU:n jäsenvaltiot käsittelevät kansainvälisiä etsintäkuulutuksia ja tiedotteita;

Tiistai 5. heinäkuuta 2022

32. korostaa, että tämän sopimuksen yhteydessä Interpolin olisi laadittava etsintäkuulutuksia ja tiedotteita koskevia julkisia riskiprofiileja, jotka perustuvat edellä mainittuun vuotuisten tilastotietojen julkaisuun, ja toteaa, että niiden avulla voitaisiin arvioida pyyntöjä esittäneisiin maihin liittyvää väärinkäytösten riskiä ja edistää Interpolin täytäntöönpanomekanismien tehokkuuden arviointia;
33. kehottaa komissiota tutkimaan tämän sopimuksen yhteydessä mahdollisia tapoja ratkaista ESP:n avulla poliittisesti motivoitujen kansainvälisten etsintäkuulutusten ja tiedotteiden ongelma, sillä ESP olisi käytännössä yksi välineistä, jotka voisivat joissakin tilanteissa osoittautua tehokkaiksi poliittisesti motivoituja kansainvälisiä etsintäkuulutuksia koskevia pyyntöjä vastaan;
34. palauttaa mieliin neuvoston Interpolin kansainvälisistä etsintäkuulutuksista antaman julkilausuman Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2022/991 ⁽¹⁵⁾ hyväksymisen yhteydessä, ja toteaa, että julkilausumassa tuetaan Interpolin pyrkimyksiä estää kansainvälisten etsintäkuulutusten ja tiedotteiden poliittisesti motivoitua väärinkäyttöä ja ihmisoikeusloukkauksia ja kehoitetaan pitämään yllä Interpolin ja sen kansallisten keskustoimistojen välistä jatkuvaa ja säännöllistä tietojenvaihtoa tästä aiheesta, jotta voidaan lisätä tietoisuutta toimista, joita jäsenvaltioiden olisi toteutettava yhteistyössä Interpolin kanssa;
35. odottaa neuvoston pitävän kiinni sitoumuksestaan, jonka mukaan se tukee edelleen Interpolia tietojen laatua ja vaatimustenmukaisuutta koskevien nykyisten standardiensa ja menettelyjensä edistämiseksi;
36. kehottaa komissiota työskentelemään myös sisäisesti ja hyödyntämään EU:n turvallisuuskehysten nykyisiä teknisiä välineitä, jotta voidaan perustaa EU:n jäsenvaltioita varten tarkastusmekanismi, jonka avulla vaihdetaan tietoja poliittisesti motivoituja kansainvälisiä etsintäkuulutuksia ja tiedotteita koskevien ilmoitusten tunnistamisesta ja poistamisesta, alan parhaista käytännöistä ja kansainvälisiä etsintäkuulutuksia tekevien kolmansien maiden riskiprofiileista;
37. kehottaa komissiota ottamaan huomioon riskin siitä, että autoritaariset hallinnot heikentävät järjestelmällisesti luottamukseen perustuvaa kansainvälistä lainvalvontayhteistyötä käyttämällä väärin Interpolin tarjoamia välineitä; kehottaa komissiota kannustamaan Interpolia, jotta se lisää pyrkimyksiään torjua tehokkaasti tällaisia väärinkäytöksiä;
38. kehottaa komissiota sisällyttämään sopimukseen määräyksiä Interpolille annettavasta tuesta, jotta voidaan lisätä tällä hetkellä vähäistä henkilöstömäärää, joka vastaa kansainvälisten etsintäkuulutusten ja tiedotteiden uudelleentarkastelusta henkilötietojen käsittelyn valvontakomiteassa, ja parantaa kansainvälisten etsintäkuulutusten toimintaa koskevia tilastotietoja ja tiedotteita; kehottaa komissiota hyödyntämään EU:n roolia ja vaikutusvaltaa tukeakseen parannuksia, joilla vahvistetaan etsintäkuulutusten ja tiedotteiden suojaamista väärinkäytöksiltä;

Venäjä

39. panee merkille Interpolin pääsihteerin ilmoituksen, jonka mukaan Interpol panee täytäntöön tehostettuja valvontatoimenpiteitä, joilla havaitaan ja estetään se, että Venäjä käyttää väärin organisaation järjestelmiä; on kuitenkin edelleen huolissaan siitä, että pelkäänsä seuranta ei täysin vähennä Venäjän väärinkäytösten riskejä; korostaa siksi, että tämänhetkisten erityisolosuhteiden vuoksi, mukaan lukien kansainvälisen oikeuden räikeät loukkaukset, joihin Venäjä on syyllistynyt, ja sen piittaamattomuus sääntöihin perustuvasta kansainvälisestä järjestelmästä, Interpolin toimeenpanevan komitean ja pääsihteeristön olisi ryhdyttävä välittömiin ja päättäväisiin toimiin, joilla peruutetaan Venäjän federaation ja Valko-Venäjän pääsuoikeudet Interpolin järjestelmiin, koska niiden toiminta uhkaa suoraan kansainvälistä lainvalvontayhteistyötä ja loukkaa vakavasti perusoikeuksia; kehottaa Interpolin toimeenpanevaa komiteaa valmistelemaan ja ehdottamaan yleiskokoukselle tarvittavia muutoksia Interpolin perussääntöön, jotta Interpolista voidaan erottaa jäsenvaltioita, ja kehottaa EU:n jäsenvaltioita tukemaan tätä aloitetta, jotta Venäjä ja muut maat, jotka käyttävät Interpolia johdonmukaisesti väärin poliittisista syistä, erotetaan järjestöstä; suosittaa, että Interpolin pääsihteeristö esittää toimeenpanevalle komitealle ehdotuksen Venäjän federaatiota koskevista korjaavista toimenpiteistä tietojenkäsittelyä koskevien Interpolin sääntöjen 131 artiklan 3 kohdan mukaisesti, mukaan lukien Venäjän kansallisen keskuksen käyttöoikeuksien keskeyttäminen;
40. suosittaa painokkaasti, että komissio esittää tehostettuja valvontatoimenpiteitä tämän sopimuksen yhteydessä niiden etsintäkuulutusten ja tiedotteiden osalta, joita Venäjän viranomaiset ovat antaneet ennen Ukrainan sotaa; kehottaa komissiota antamaan jäsenvaltioille neuvoja erityistoimenpiteistä, joita olisi sovellettava Venäjän viranomaisten ennen sotaa ja nykyisessä tilanteessa antamiin etsintäkuulutuksiin ja tiedotteisiin;

⁽¹⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2022/991, annettu 8. kesäkuuta 2022, asetuksen (EU) 2016/794 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse Europolin yhteistyöstä yksityisten osapuolten kanssa, Europolin suorittamasta henkilötietojen käsittelystä rikostutkintojen tukemiseksi sekä Europolin roolista tutkimuksessa ja innovoinnissa, EUVL L 169, 27.6.2022, s. 1.

Tiistai 5. heinäkuuta 2022

Loppuhuomautukset

41. vaatii, että sopimuksessa säädetään mahdollisuudesta keskeyttää tai irtisanoa sopimus, jos jompikumpi osapuoli rikkoo erityisesti sen henkilötietoja koskevia säännöksiä, täsmentäen, että ennen sopimuksen soveltamisen keskeyttämistä tai irtisanomista siirrettyjä sopimuksen soveltamisalaan kuuluvia henkilötietoja voidaan edelleen käsitellä sopimuksen ehtojen mukaisesti;

42. katsoo, että suunnitellun sopimuksen olisi sisällettävä lauseke, joka koskee komission kolmen vuoden kuluttua sopimuksen voimaantulosta ja sen jälkeen kolmen vuoden välein laatimaa tarkastelukertomusta, jossa arvioidaan sopimuksen tosiasiallista täytäntöönpanoa ja perusoikeuksien kunnioittamista; pitää tärkeänä, että sopimuksessa määrätään seurantamekanismista ja säännöllisistä uudelleentarkasteluista, joissa tarkastellaan sopimuksen toimivuutta asiaankuuluvien unionin virastojen operatiivisten tarpeiden kannalta, mukaan lukien tilastotiedot Interpolin tietojen avulla pidätettyjen ja tuomittujen rikollisten määrästä, sekä tietosuojan ja muiden perusoikeuksien noudattamista sopimuksessa;

43. suosittaa, että sopimuksen viitteisiin sisällytetään myös kaikki asiaankuuluvat aineelliset oikeuserustat, mukaan lukien Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 16 artikla, kuten Euroopan unionin tuomioistuin vahvisti 8. syyskuuta 2016 tekemässään päätöksessään Kanadan ja Euroopan unionin välisestä sopimusluonnoksesta matkustajarekisteritietojen siirtämisestä Euroopan unionista Kanadaan;

44. suosittaa, että neuvoteltava riitojenratkaisu kuuluu viime kädessä Euroopan unionin tuomioistuimen toimivaltaan;

45. kehottaa komissiota raportoimaan parlamentille neuvottelujen kulusta ja tuloksista sekä säännöllisin väliajoin että aina pyynnöstä; muistuttaa, että parlamentilla on valtuudet antaa suostumuksensa suunnitellun yhteistyösopimuksen tekemiselle ja että sen olisi näin ollen osallistuttava tiiviisti neuvotteluprosessiin; kehottaa komissiota varmistamaan, että raportointi parlamentille on osa yhteistyösopimuksessa määrättyä seuranta- ja arviointimekanismeja;

o

o o

46. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä Kansainväliselle rikospoliisijärjestölle (I.C.P.O. – Interpol).
